

Domače vesti Wallace in Taylor bosta v nedeljo v Clevelandu

Seja direktorija

Seja direktorija Slov. društvenega doma na Recher Ave. se bo vršila v sredo večer, 16. junija ob osmih v navadnih prostorih. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Zalosna vest

Mrs. Mary Zavrl iz 6528 Metta Ave. je dobila žalostno vest od svoje svakinje v stari domovini, da je preminil njen brat Frank Carman, žel. zvan. v pokopu. Umrl je 3. maja po težki bolezni v Preserju pri Ljubljani. Pokopan je bil v domovini zapuščala soprogo Marijo, hčer Franjo Mijič, brata in eno sestro, tukaj pa sestro Mary Zavrl. Bodi mu lahka domača gruda!

Graduiral

Iz Bowling Green State univerze je graduiral 11. junija Steve Vozel ml., sin poznane družine Mr. in Mrs. Steve in Leopolde Vozel na Newton Ave. Čestitamo!

Vstopnice za Wallaceov shod

V našem uradu imamo na prodaj vstopnice za Wallaceov shod, ki se bo vršil ob priliki konvencije nove stranke v Clevelandu prihodnjo nedeljo večer v mestnem avditoriju.

Pes povzročil paniko

V Shaker Heights je včeraj neki očitno stekel pes napadel in ogrižal šest oseb, predno je bila panika, ki jo je povzročil, končana. Alarmirana je bila motorna policija, ki je žival končno izsledila in ustrelila.

Za boj proti poliju

Narodna ustanova za boj proti poliju (infantili paralizi) v New Yorku je včeraj naznanila, da bo Cleveland dobil \$100.000 za ustanovitev zdravniškega centra, kjer se bodo trenirali zdravniki in bolničarke glede najnovejših metod pri zdravljenju te nevarne bolezni, ki zahteva največ žrtev tekom polletnih mesecev.

Courtney Ward zmagal

Za izvršnega tajnika AFL okrožnega sveta barvarske unije je bil ponovno izvoljen Courtney W. Ward, ki je že dolgo let aktiven v raznih progresivnih gibanjih. Vseled tega je bil tarča ostrih napadov od strani desničarskih elementov, ki so ga blatili kot "komunističnega sopotnika."

White Motor Co. pristala na 11 centov poviška

Med unijo avtnih delavcev CIO in White Motor Co. je bil dosežen sporazum, glasom katerega bo okrog 5.000 produkcijskih in pisarniških delavcev dobilo 11 centov poviška na uro. Pogodba tudi vključuje točko za priznanje "unijske delavnice," za katero se je unija borila več zadnjih 15 let. Nova pogodba velja od 31. maja naprej in ostane polnomočna do 15. junija 1950. Istočasno se poroča, da je unija avtnih delavcev CIO v tovarni American Coach & Body Co. izpostavila za 600 delavcev 13 centov poviška na uro. Člani unije UAW-CIO v tovarni Weatherhead Co., pa bodo v petek glasovali glede stavke, potem ko je unija včeraj odklonila ponudbo za 11 centov poviška na uro. Glasovanje se bo vršilo na glavnem stanu unije na 12929 St. Clair Ave.

Ohijski odbor "Wallace for President" bo vodil boj proti Hummelu na sodnji

Prihodnjo nedeljo bo na javnem shodu v Public Hallu govoril predsedniški kandidat nove stranke Henry A. Wallace in sicer v zvezi z dvo-dnevno konvencijo stranke, ki se bo pričela v soboto popoldne.

Wallace bo prišel v Cleveland skupaj s podpredsedniškim kandidatom senatorjem Glen H. Taylorjem. Oba bosta s svojo navzočnostjo in govori podprla borbo, ki jo ohijski odbor "Wallace for President" vodi na sodnji proti tajniku države Ohio Edwardu J. Hummelu, ki ni dovolil, da bi nova stranka prišla pri novembrskih volitvah na glasovnico in postavila svoje lastne kandidate.

Administrativni direktor ohijskega odbora Nathan R. Zahm je naznanil, da se bo konvencija začela v soboto popoldne v hotelu Hollenden, zaključena pa bo v nedeljo popoldne. Pričakuje se, da se bo konvencije udeležilo okrog 500 delegatov.

Banket vsled nenadnega prihoda Wallacea preložen

V nedeljo zvečer bo prirejen banket v plesni dvorani hotela Hollenden in sicer v počastitev Wallacea in Taylorja. Prvotno je bilo v načrtu, da se banket priredi v soboto zvečer in sicer samo za Taylorja, toda slednji je obvestil uradnike ohijskega odbora, da bo moral ostati v Washingtonu, ker se bo v soboto vršilo zaključno zasedanje kongresa. Poleg tega pa se je šele včeraj zvedelo, da bo tudi Wallace prišel v Cleveland. Vstopnice za banket so v prodaji po \$25.

Zahm je tudi naznanil, da bo shod, ki se bo vršil po banketu, največji plačani politični shod v zgodovini Ohiia. Pričakuje se, da bo čez 9.000 ljudi prišlo poslušat Wallacea in Taylorja.

Odbor bo vodil boj proti Hummelovi akciji

Ohijski odbor "Wallace for President" je naznanil, da je pri začetku tekočega meseca tajnik države Ohio Edward Hummel odklonil mesto na glasovnici novi stranki. Kot pravijo uradniki odbora, ni Hummel hotel sprejeti tako zvane "ne-komunistične izjave" stranke in celo o temu ni stranko ne obvestil in ji tudi ni dal priliko za zaslisevanje.

Ohijski odbor "Wallace for President" je boj proti Hummelovi akciji prenesel v sodnijo.

"Državna skupina ("Wallace for President") upa, da bo na sodnji zmagala in da bodo volilci v Ohio-u imeli priliko oddati svoje glase za Wallacea in Taylorja." V zvezi z Wallaceovo odločitvijo, da osebno poseže v boj proti Hummelovi akciji, pa je direktor kampanje narodnega odbora C. B. Baldwin dejal:

"Proti tej samopašni akciji enega človeka, ki spada v Mundt-Nixonovo vrsto, se moramo boriti do konca. Cilj te akcije je enostaven—želi se odvzeti ohijskemu ljudstvu priliko, da izbira med kandidati dveh starih strank in kandidati nove stranke.

"Nastop Mr. Hummela proti novi stranki je prišel brez predhodnega zaslisevanja, brez posvetovanja z Ohijskim odborom glede teh neosnovanih obtožb in

brez da bi se odboru in članom odbora dalo priliko, da odgovorijo na neosnovane obtožbe, ki so bile proti njim dvignjene. Ta samopašna odločitev enega človeka podkapa celi ameriški koncept o izbiri potom glasovanja. "Ako bo Mr. Hummel zmagal, bo to usodopolno za ta koncept. Mr. Wallace in milijoni ne bodo dovolili, da bi nakane Mr. Hummela uspele."

Sindell zahteva, da Hummel dokaže obtožbe

Član clevelandskega "Wallace for President" odbora David I. Sindell, katerega je pretekli teden tajnik države Ohio Edward J. Hummel označil za Komunisto, je danes pozval državnega distriktnega sodnika Don C. Millerja, naj preišče Hummelo-vo "nemarno izjavo."

Sindell je zanikal, da je ali pa da je bil komunist. Rekel je, da je Hummel podal svojo izjavo brez da bi od FBI dobil kakršne koli dokaze.

"Zahtevam, da Mr. Hummel obelodani vse rekorde glede mene, ki jih ima, tako da me ljudstvo v našem mestu lahko sodi na resnično ameriški način," je izjavil Sindell, ki je pozval tudi svobodoljubne republikance in demokrate v Ohio, da podvzamejo postopek, da se Hummela obtoži za njegovo ne-ameriško obnašanje.

VATIKAN IN INDIJA IZMENJATA ZASTOPNIKE

NEW DELHI, 14. junija—Tu se uradno poroča, da sta se Indija in Vatikan sporazumela glede izmenjave diplomatskih zastopnikov.

LETALO ZADELO AVTO: ŠTIRI OSEBE MRTVE

FORT KNOX, Ky., 13. junija—Neko armadno "žetno" letalo je včeraj tukaj pri dvigu tresčilo skozi neko ograjo in se zapodilo v neki avto, pri čemur so bile ubite štiri osebe, ki so se nahajale v avtomobilu.

"Sigurna kura z denarjem v hlačnici" ali "Kalinov, ki nasedajo, nikoli ne zmanjka"

Zadnjo sredo je potrkala na vrata 52-letnega Dock Adamsa, 2858 E. 82 St. neka kakih 30 let stara ženska in mu rekla, da išče neko Mrs. Jackson, ki je bolna in potrebna pomoči. Ženska je bila prijazna, pa jo je Adams povabil, da vstopi.

Tekom pogovora je od njega zvedela, da ima v hiši skritih \$1.537, nakar mu je rekla, da izgleda nekam bolan, čemur pa se da hvalabogu hitro odpomoči. Zaupala mu je sigurno kuro: denar naj zavije v bel robec in ga pripne znotraj svoje hlačnice. Rečeno, storjeno. Nato je ženska odšla.

V četrtek pa je ženska prišla nazaj in Adamsu vsa zaskrbljena povedala, da je z njegovo "kuro" nekaj narobe. Prejšnji večer da je prižgala 15 sveč za

NAVADNI AMERIKANCI POZVANI, DA POMAGAJO SESTAVITI PLATFORMO

NEW YORK, 14. junija.—Narodni odbor za predsedniško kandidato H. A. Wallacea je objavil oklic, v katerem se apelira na "navadne Amerikance", da pomagajo pri sestavljanju platforme na konvenciji, ki se bo sestala prihodnji mesec.

Provizorični predsednik odseka za platformo Rexford G. Tugwell je naznanil, da je bilo povabljenih več sto organizacij, da pošljejo svoje zastopnike na predkonvencije seje odseka v Filadelfiji. Te seje bodo odprte javnosti in se bodo vršile v Convention dvorani 21. in 22. julija.

Konvencija, na kateri bo nominiran Henry A. Wallace, se bo otvorila v isti dvorani 23. julija.

Tugwell, ki je bil v Rooseveltovi administraciji podtajnik poljedelskega departamenta in governor Puerto Rika, je izjavil, da je to "stranka navadnih Amerikancev, kajti mi hočemo, da nam zastopniki navadnih Amerikancev povedo, kaj želijo."

Med povabljenimi organizacijami so delavske unije ter številne civilne, mladinske, veteranske, farmerske in narodnostne organizacije.

Prišla iz Jugoslavije

Z jugoslovanskim parnikom Radnik je pretekli teden dospela iz Duge Reše na Hrvaškem, Dragica Maričić k svojemu sorogu Paul Maričić na 1148 E. 63 St. Potovala je s posredovanjem tvrdke Kollander.

Univerza povečana

Cleveland College, ki ga vodi univerza Western Reserve na Public Square, je najel dodatne prostore v poslopju Women's Federal Savings & Loan Association na Superior Ave. in E. 3rd St. Ta kolegij, ki ga pohajajo večji del ljudje, ki poleg študiranja tudi delajo, se stalno širi. Danes ga obiskuje nad 10.000 oseb, število rednih učiteljev pa znaša okrog 300.

Pogreb

Pogreb pokojnega Antona Jeršan se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9.15 uri iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

TRUMAN SE BO USTAVIL V COLUMBUSU

LOS ANGELES, 14. junija—Predsednik Truman, ki na svoji turi po zapadu nadaljuje z bičanjem "najslabšega kongresa" v zgodovini, je prvotno od tukaj nameraval potovati v rodno državo Missouri, odkoder se je imel po enodnevnem oddihu z letalom vrniti v Washington.

Mesto tega pa se je odločil, da bo celo pot nazaj v Washington napravil z vlakom in nadaljeval z kratkimi govori na kolodvorih. Med ostalim se bo za 8 minut ustavil tudi v Columbusu, Ohio, kamor ima dospeti v četrtek.

V kongresu se je govorilo o značaju evropskih beguncev

Demokratska kongresnika zatrjujejo, da se med njimi nahajajo zločinci

WASHINGTON, 11. junija—V poslanski zbornici so se včeraj začele diskusije glede tako zvane Fellows predloge, na podlagi katere bi se v teku dveh let pustilo v Ameriko 200.000 beguncev iz Evrope.

Po dolgih debatah je bil sprejet popravek, po katerem bi se zakon razširil tudi na nove begunce iz Češkoslovaške, zavržen pa predlog, da se vključi tudi poljske veterane, ki se sedaj nahajajo v Angliji.

Včerašnje debate so se največ sucale okrog značaja beguncev. Dočim so jih nekateri kongresniki vzeli v zaščito in imeli za njih najlepše besede, pa so drugi zopet begunce označali za izvržek Evrope.

Najprvo je viharno napadel begunce demokratski kongresnik iz Georgije Eugene E. Cox, ki je dejal, da bi zakonska predloga pomagala beguncem, ki bi se v Ameriki priključili tistim, "ki dan in noč delajo, da bi podkopali temelje naši vladi."

Se bolj oster pri obsodbi beguncev pa je bil demokrat iz Texasa Ed Gossett, ki je rekel, da so mnogi begunci, ki želijo priti v Ameriko, "zločinci, prevratneži, revolucionarji in človeške podrtije."

RUSI IMAJO LETALO, KI POTUJE Z VEČJO BRZINO KOT PA ZVOK

NEW YORK, 12. junija—"Aviation Week" poroča, da se je na podlagi filmov, ki so bili tajno dobljeni "iz za železnega zastera," ugotovilo, da Rusi posedajo "supersonično" letalo, oziroma letalo, ki potuje hitreje kot pa zvok.

To novo letalo so ruski inženirji baje zgradili na podlagi neizgotovljenih nemških "žetnih" letal, ki so bila zaplenjena koncem vojne in jih vzeli v Rusijo z nemškimi inženirji vred.

(Ameriški armadni tajnik Symington je šele prošli teden naznanil, da je ameriško eksperimentalno letalo Bell XS-1 uspešno prestalo preizkušnje, tekom katerih je plulo z brzino, ki je večja od zvoka.)

Zvok potuje ob ugodni temperaturi v višini morske gladine okrog 760 milj na uro, visoko v zraku, ki je napolnjen z vlagjo, pa okrog 660 milj na uro.

Omenjeni zrakoplovski časopis tudi poroča, da so sovjetski inženirji iznašli tri nadaljna letala na "žetni pogon." Eden od teh je podoben ameriškem "žetnemu" bombniku XB-47.

Vlada dobila prepoved proti stavki mornarjev

Začasni sodni odlok zabranjuje 100.000 delavcem odhod na stavko

NEW YORK, 14. junija—Zvezna okrožna sodnija je danes ugodila vladni zahtevi za začasno prepoved stavke nad 100.000 mornariških delavcev, ki se je imela začeti jutri (danes) enkrat po polnoči.

Od sodnega odloka je prizade- tih sedem unij, v katerih so včlanjeni mornariški delavci v lukah na vzhodni in zapadni obali, kakor tudi v Mehikanskem zalivu. Ti delavci tvorijo posadke na večini ameriških trgovskih ladij.

Tožba za sodni odlok proti stavki je bila vložena na zahtevo predsednika Trumana in izdal ga je zvezni sodnik John W. Clancy. Vlado je zastopal justični departament.

V tožbi za injunkcijo so specifično imenovane National Maritime Union, Marine Engineers Beneficial Association, in pa American Radio Association, ki vse spadajo pod okrilje CIO, kakor tudi drugo osebo na trgovskih ladjah 54 družb.

Pričakuje se, da bodo tožbe za slične odloke proti mornariškim delavcem na jezerih in drugod vložene v Clevelandu in San Franciscu.

Unijska kontrola pri najemanju v sporu

V tožbi se zahteva, da prizadete mornariške unije in parobrodne družbe obnovijo kolektivna pogajanja "v dobri veri."

Justični departament je zahteval, da preteča stavka "ogroža industrijo," in da ako bi se dovolilo, da bi do stavke prišlo, bi s tem bila ogrožena "zdravje in varnost vsega naroda."

Poglavitna sporna točka med unijami in družbami je zahteva družb, da se ukine najemanje delovnih moči v takozvanih "hiring-halls," ki jih vzdržujejo unije. Družbe pravijo, da je tako najemanje v nasprotju z določbami Taft-Hartley postavbe, medtem ko unije zahtevajo, da stari sistem najemanja ostane, dokler sodnije ne odločijo, da je nepo- staven.

RUSIJA BO ZNIZALA ŠTEVILO ČET NA KOREJI

SEOUL, 9. junija—Komunistični radio v Pyongyangu je naznanil, da bo število ruskih okupacijskih čet v severni Koreji znižano.

V bolnišnici

Včeraj zjutraj se je podala v Emergency Clinic bolnišnico na Five Points Mrs. Julia Struna iz 14719 Saranac Rd. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnjo popolno okrevanje!

Krožek št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Prog. Slo- venk so vabljene, da se jutri večer ob 7.30 uri udeležijo redne mesečne seje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Na dnevnemu redu bodo razne zadeve in poročila.

Redna seja

V sredo večer ob osmih se vrši redna mesečna seja društva Waterloo Grove št. 110 WC v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članice so vabljene, da se udele- že polnoštevno.

Kongres je odobril podporo za cene farmerskim pridelkom

WASHINGTON, 13. junija—Včeraj je poslanska zbornica s 30 glasovi proti 150 podaljšala obstoječi zakon za vladno podporo farmerjem, v svrhu tega, da se na umeten način držijo cene na višku.

To pomeni, da se bo subven- cija za farmerske pridelke nadaljevala do 30. junija 1950.

Ta predloga ima služiti za na- domestilo nove postavbe v prilog farmerjem, ki naj bi služila v "trajno rešitev" vprašanja far- merskih cen. Ta postava se na- haja v senatu, ampak ne bo pri- šla na glasovanje v tekočem za- sedanju.

Podaljšek stare postavbe pome- ni, da se ohrani takozvana "pa- riteta" ali ravnotežje med ceni- mi producenta in konzumenta. S tem bo vlada še nadalje skr- bela, da se držijo cene bomba- za, pšenice, mleka, prašičev, ko- koši, jajec, krompirja, koruze, tobaka, riža in peanuts.

Republikanski voditelji izjav- ljajo, da ni izključeno, ampak ne povsem gotovo, da bo kon- gres prihodnjo soboto zaključil svoje delo in se podal na počit- nice.

Republikanci, ki kontrolirajo poslansko zbornico, se bodo brez dvoma podvzivali, da se to zgodi, kajti naslednji teden se bo v Filadelfiji otvorila republikan- ska konvencija.

ATOMSKA BOMBA BO BAJE DOBILA PEROTI

SYDNEY, Avstralija, 14. ju- nija—Časopis "Sunday Sun" po- roča, da so avstralski znanstve- niki iznašli avtomatično roket- no letalo, ki bo nosilo atomske bombe na velike razdalje potom radijskega vodstva. Eksperimen- ti se vršijo v pustinji v centralni Avstraliji.

V domovino se vračajo

Nocoj odpotujejo proti New Yorku sledeči rojaki, ki so na- menjeni v Jugoslavijo: Just Čermelj, Franc Svigelj, ki se vrača domov v Svahovo pri Cer- knici; Jožef Marn, Janez Ger- mek, Franc Žot in Ivan Dolja- nin. V New Yorku se jim pridru- ži Mr. Ludvik Medvešek. Vkr- cali se bodo na jugoslovanski parnik "Radnik," ki se bo nato podal v Kanado, kjer se jim bo- do pridružili še tamkajšnji ro- jaki, namenjeni domov. Parnik bo pristal v Reki. Potnike spremlja do New Yorka in na parnik August Kollander. Sreč- na pot!

MLAD. PEV. ZBOR SDD

Nocoj ob osmih se vrši seja staršev Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd. Prosi se vse starše in odbornike, da se go- tovo udeležijo te važne seje.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TRUBAR IN TRUBARJEVE SLAVNOSTI

Predaval I. Cankar na "Ljudskem odru"
v Trstu 21. V. 1908

(Nadaljevanje in konec.)

Reformacija ni dala slovenskemu narodu samo knjižni jezik, dala mu je tudi šolo. L. 1563. so odprli v Ljubljani gimnazijo, poleg tega pa so se nastale šole po drugih večjih krajih. Sredi dela je Trubarja spet zalotil cesarjev ukaz, da naj se ga zapre.

Ljubljancani so mu svetovali, naj se ne pokori, ker da ga bodo branili. Trubar pa ni zaupal, bal se je da bi ga nadomada ne napadli; zato je šel na Goriško, pa je pridigoval v Gorici in v tržaški okolici. Leta 1565. se je spet vrnil na Nemško ter se naslednje leto preselil v Derendingen pri Tibingi, kjer je lahko od blizu vodil slovensko in hrvatsko tiskarno. Le še enkrat je prišel v domovino, namreč leta 1567., nato pa je ni videl nikoli več. Vodil je v Derendingu slovensko tiskarno in izdajanje slovenskih knjig. Leta 1582. se je Trubar, takrat 74 let star, v predgovoru v eni izmed svojih zadnjih knjig poslovil od svojega ljudstva z besedami: "Vaš stari zvesti pastir Trubar od Slovencev slovo jemlje."

Dne 29. junija 1586. je Trubar umrl v tujini. Prijatelji so ga v veliki množici spremili do poslednjega doma ter mu postavili nagrobni spomenik.

Kmalu po smrti Trubarjevi je zadivljala po slovenskih deželah (katoliška) furija. Ljudstvo samo ni imelo več toliko sile, da bi se bilo uspešno branilo Rimu in Dunaju. Turški naval, ponesrečeni kmečki punti, posebno ko so bili l. 1573. poraženi in pobiti v veliki bitki pri Brežicah, splošna beda in ubupnost—vse to je pomagalo škofu Hrenu in njegovim biračim—in v kratkih letih je bila zatrta in uničena plemenita kal novega, resnično slovenskega narodnega življenja.

Slovenskim deželam je poveljeval od l. 1596. graški nadvojvoda Ferdinand, ki je poklical jezuite v Ljubljano. Eno leto pozneje je zasedel škofijsko stolico v Ljubljani Tomaž Hren, (na čigar imenu in spominu leži večno prokletstvo.) S svojimi birači je vdiral v protestantske cerkve, razbijal protestantske oltarje, požigal cele vozove protestantskih knjig. Celo mrljice protestantske je skrunil—njih trupla je dal pometati v Ljubljano. Na ljubljanskem trgu je zgorelo l. 1600. osem, leto pozneje troje voz protestantskih knjig. Tudi po drugih slovenskih mestih so goreli žalostni krešovi—hujši, za narod pogubnejši, nego tiste grmade, na katerih so po ukazu svete rimske katoliške cerkve goreli posamezni plemeniti in pogumni spoznavalci. Na teh grmadah je gorel človek—duh je ostal in delo je ostalo. Hrenovi kresovi pa so uničevali kulturo in življenje celega naroda, uničevali so duh in delo.

Začetkom 17. stoletja so poslednji predikantje zapustili slovensko domovino. Glavni voditelji—Trubar, Dalmatin, Jurišič—so bili že zdavnaj mrtvi; med poslednjimi, ki so šli v tujino, je bil Trubarjev sin Felicijan. In bilo je kakor črno znamenje—s spobeglim sinom je zapustil pozeptano Slovenijo tudi duh očeta Primoža Trubarja.

Tako se letos ne spominjamo samo Trubarja in reformacije, temveč tudi Hrena, njegovih biračev in njih slavnih del. Štiristoletnica Trubarjevega rojstva je hkrati tristoletnica smrti mlade slovenske kulture—nasilne smrti ali bolj smota, ki ga je izvršil nad njo škof Hren (po naročilu rimske cerkve).

(Ta dvojni spomin slavimo v letu, ko se dan za dnem jasno izkazuje, da je naš narod še dandanašnji veliko bolj narod škofa Hrena, nego pa narod Trubarjev... Na žalost je treba povedati: celo med tistimi, ki bodo letos slavili Trubarjev spomin, med tistimi, ki bodo na večjo Trubarjevo čast in slavo prirejali veselice, plesne venčke ter stavili spomenike—celo med tistimi jih bo veliko in jih bo največ takih, ki bi, da so živeli ob Hrenovih časih, hodili za jezuitsko procesijo ter stali Hrenovih kresovih.)

(Danes, štiristo let po Trubarjevem rojstvu in tristo let po Hrenovih hudodelstvih—kje je še odpor proti oholosti in nasilstvu rimske cerkve? Ravno poslednje dni nam cerkev spet na glas demonstrira, da namerava spraviti vso Avstrijo in kulturo vseh avstrijskih narodov pod jezuitski klobuk. Ljudske šole so že davno pod križem in molkom, zdaj so napadli univerze. Nevarnost, da jadramo s polnim vetrom nazaj v sedemnajsto stoletje je očitna; tako imeno-

UREDNIKOVA POŠTA

KONVENČNO POROČILO PROGRESIVNIH SLOVENK

Ker bo v kratkem objavljen zapisnik naše konvencije, ki se je vršila 15. in 16. maja v Clevelandu, naj vam poročamo le nekaj o isti.

Navzočih je bilo 102 zastopnic od vseh krožkov, razen iz Sheboygan, Wis., in New Smyrna Beach, Fla., ki niso mogle iz različnih razlogov priti, ampak so bile pač v duhu z nami.

Gl. predsednica Cecelia Subelj je konvencijo otvorila in pozdravila vse navzoče zastopnice, nakar je nastopil Mladinski pevski zbor Slov. delavskega doma na Waterloo Rd., ki je zapel ameriško himno in druge slovenske narodne pesmi. Voditeljica te skupine je Mrs. Vadnal.

Sledile so volitve konvenčnih odborov in izvoljene so bile: za konvenčno predsednico Agnes Zalokar, podpreds. Mary Vidmar, Johnstown, Pa., in Mary Musich, West Allis, Wis., za konvenčno tajnico Joyce Gorshe, zapisnikarica Frances Gorshe.

Konvencijo so pozdravili častni preds. SANSa Etbin Kristan in gl. odbornik SNPJ Math Petrovich.

Sledila so poročila glavnega odbora in potem pa poročila krožkov. Pravila so bila sprejeta z nekimi popravki ali dodatki. Uradni list je še vedno "Enakopravnost" in smo odobrile \$100.00 v njih tiskovni sklad ker so nam skozi vsa leta tiskali našo Progresivno stran brezplačno.

Sklenile smo, da vsaka članica prejema enkrat na mesec list "Enakopravnost", v katerem bo priložena priloga Progresivnih Slovenk. Za to bo vsaka članica plačala 5c več na mesec v tiskovni sklad. Ta vsota se bo lahko odtrgala iz letne naročnine ako ste naročnice "Enakopravnosti" in ako tako želite. To se je napravilo na priporočilo naših zunanjih krožkov, da se tesneje povežemo za naš cilj, in da se med seboj bolj spoznamo. O tej zadevi vam pošljemo še dodatne informacije kakor hitro se stvar uredi. Vsak krožek bo pismeno obveščen o končnih sklepih radi časopisja. Vsem trem novim krožkom, ki so bili ustanovljeni po zaključku zadnje kampanje 31. decembra 1947, je konvencija podarila vsakemu po \$25.00 v njihovo blaginjo. To so krožek št. 14 v New Smyrna Beach, Fla., št. 15 v La Salle, Ill. in št. 16 v Strabane, Pa.

Na konvenciji so bile sprejete razne resolucije, kot resolucija za državljanske pravice, resolucija proti vojnim hujškarjem in za svetovni mir, resolucija da podpiramo Združene narode, resolucija, v kateri smo strogo protestirale in ostro sojale Mundt-Nixon zakon, in sprejele smo resolucijo, da podpiramo kandidato Henry A. Wallacea za predsednika Združenih držav in kandidato Glen Taylorja za podpredsednika Združenih držav, ker sta edina kandidata, ki sta se izrekla za trajen mir in skupno sodelovanje vseh narodov in ker verujemo, da je Henry A. Wallace edini kandidat, ki bo delal po enakih potih kot pokojni prijatelj malega človeka Franklin D. Roosevelt.

Novi odbor Progresivnih Slovenk, ki bo služil od 1. julija 1948 pa do 1. julija 1951, je sledeči:

vano napredno meščanstvo pa se ne gane, kvečjem le včasih milo zavajka ter prosi milosti in kompromisa.)

Z oglasim oklepajem smo označili črte predvojne cenzure. (Opomba ur.)

Glavna predsednica Cecelia Subelj, Cleveland, O.; Prva podpredsednica Marie Cichon, Cleveland, O.; Druga podpreds. Frances Vider, Chicago, Ill.; Tretja podpreds. Mimi Pavcic, Strabane, Pa.; Gl. tajnica Josie Zakrajsek, Cleveland, O.; gl. blagajnica Joyce Gorshe, Cleveland, O.; gl. zapisnikarica Frances Gorshe, Cleveland, O.; gl.

Češkoslovaško ljudstvo ima svojo ustavo

Na dan zmage 9. maja, 3 leta po osvoboditvi Prage, je češkoslovaška ustavodajna skupščina v vladislavski dvorani na Hradčanih sprejela novo češkoslovaško ljudsko demokratično ustavo, ki pomeni važen mejnik v zgodovini Češkoslovaške republike.

Dejstvo, da je češkoslovaško ljudstvo po svojih zastopnikih tri leta po osvoboditvi sprejelo takšno ustavo, dovolj zgovorno priča o velikih dogodkih, ki jih je bratska Češkoslovaška republika doživela v tej kratki, toda pomembni dobi. Da je CSR dobila takšno ustavo, nedvomno priča tudi o tem, da je republika trdna in konsolidirana ne samo notranje politično, temveč tudi v mednarodnem pogledu. Globoko spoznanje češkoslovaških demokratičnih množic, da je v naslonitvi na Sovjetsko zvezo in na demokratični tabor slovanskih in drugih držav jugovzhodne Evrope zagotovljen napredek in razvoj republike, je s sprejetjem nove ustave postalo resnica. Pot Češkoslovaške je odsej določena s temeljnim zakonom, ki razglasa Češkoslovaško republiko za državo ljudske demokracije.

V zgodovinskih februarjskih dneh je bilo sklenjeno, da bo v bodoče CSR volja ljudstva zakon. Nova ustava je potrdila demokratično načelo, po katerem izhaja vsa oblast iz ljudstva in pripada ljudstvu, ter da je potemtakem volja ljudstva najvišji zakon v državi, ki ga je dolžan vsakdo spoštovati. Predsednik vlade Klement Gottwald je dejal o njej:

"Nova ustava jamči, da bo ljudstvo s svojimi izvoljenimi predstavniki ne samo izdajalo zakone, marveč jih po svojih izvoljenih predstavnikih tudi izvajalo. Nova ustava, ki upošteva načelo, po katerem izvira vsa oblast iz ljudstva, ne sme biti samo okras, niti prazna fraza, marveč mora postati življenska stvarnost. Velika razlika med prejšnjo formalno demokratično in sedanjo ljudsko demokratično ustavo je tudi v tem, da ta ustava jamči ljudstvu pravo in dejansko moč, ne pa samo navidezno."

Danes je delovno ljudstvo Češkoslovaške gospodar svoje zemlje. V državi je bila izvedena dosledna demokratizacija državne uprave in gospodarskega življenja. Češkoslovaška buržoazija je s svojo izdajalsko vlogo v dobi Munichena in nemške okupacije izgubila pravico, da bi še nadalje vodila politično in gospodarsko življenje Češkoslovaške. Ravno predstavniki češke in slovaške buržoazije so bili tisti, ki so umetno netili razdor tudi med Čehi in Slovaki, hkrati pa so tesno sodelovali za hrbti Čehov in Slovanov proti osnovnim koristim vsega češkoslovaškega ljudstva. Nova ustava rešuje na nov na-

urednica Mary Grill-Ivanusch; gl. nadzornice: preds. Mary Vidmar, Johnstown, Pa., Marie Andreas, Chicago, Ill., Marie Zakrajsek, Cleveland, O., Sophie Subelj, Cleveland, O., Ivanka Shiffer, Cleveland, O.

Glavni prosvetni odbor: Vida Shiffer, Josephine Petrich, Theresa Gorjanc, Mildred Bradach, Nezika Kalan, vse iz Clevelanda, O.

Konvencija je odločila, da se prihodnja konvencija vrši v Euclid, Ohio, maja meseca 1951; dneve določi glavni odbor.

Josephine Zakrajsek, gl. tajnica.

čin vprašanje enotnosti dveh bratskih narodov. Popolno enakopravnost Slovanov bo zagotovljena z industrializacijo Slovaške, ki bo imela zato iste življenske pogoje kot Češka. — Po ustavi CSR ne pozna privilegijev. Delo v korist celote in pomoč pri obrambi države je splošna dolžnost. Država jamči vsem državljanom, ne glede na spol, svobodo osebnosti in govora. Vsi državljani imajo pravico do izobrazbe, pravico do dela, do pravične odškodnine za opravljeno delo in do počitka po delu. Vsem državljanom je zagotovljena pomoč in oskrba v primeru nezmožnosti dela ali starosti.

Ljudstvo izvaja svojo oblast po svojih zastopnikih v ljudskih odborih, ki jih voli in nadzira stalno in so ljudstvu odgovorni. Volilna pravica je splošna, enaka, neposredna in tajna. Aktivno volilno pravico ima vsak češkoslovaški državljen, ki je star 18 let, z 21 leti pa ima vsakdo tudi pasivno volilno pravico. Najvišji organ državne zakonodajne oblasti je narodna skupščina z eno zbornico, ki ima 300 poslancev, voljenih za dobo 6 let. Na čelu države je predsednik republike, ki ga izvoli narodna skupščina za dobo 7 let. Najvišja državna in izvršilna oblast je v rokah vlade, ki je odgovorna narodni skupščini. Vlado imenuje in jo odstavlja predsednik republike.

Na Slovaškem so nosilec in izvršilni organ državne oblasti slovaški narodni organi. Slovaški narodni organi zagotavljajo v duhu ljudske demokracije enakopravnost Čehov in Slovanov s tem, da se v soglasju z ostalimi organi republike trudijo in delajo na tem, da bi se ustvarili ugodni pogoji za gospodarski, kulturni in socialni razcvet obeh narodov. Or-

gan ljudske zakonodajne oblasti na Slovaškem je Slovaški narodni svet, ki ima 100 članov in jih slovaški državljani volijo za dobo 6 let. Organ ljudske vladne in izvršilne oblasti na Slovaškem je Zbor poverjenikov. Ta je odgovoren Slovaškemu narodnemu svetu in vladi republike. Imenuje in razrešuje ga vlada.

Ljudski odbori so organi oblasti v občinah, okrajih in pokrajinah. Sodno oblast izvršuje neodvisna sodišča. Gospodarski ustroj Češkoslovaške republike temelji na podražljiveju naravnih bogastev, industrije, veletrgovin, bank. Zemlja je last tistega, ki jo obdeluje. Vse narodno gospodarstvo v Češkoslovaški republiki mora služiti ljudstvu. Za splošno korist bo država vso gospodarsko

delavnost uravnala z enotnim gospodarskim planom.

S sprejetjem nove ustave, ki izpolnjuje globoke želje osnovnih množic Češkoslovaške, pa čakajo obnovljeno, resnično napredno in zmaganostno Ljudsko fronto še nadaljnje naloge, zlasti pri bližnjih volitvah, na katerih bo češkoslovaško ljudstvo brez dvoma potrdilo ljudsko demokratično ureditev svoje dežele, slovansko usmerjenost v zunanji politiki in trdni sklep, da varuje narodno neodvisnost in nedotakljivost države. S takim programom se Češkoslovaška ljudska republika uvršča med tiste zmagovite sile, ki s Sovjetsko zvezo na čelu gradijo vsemu človeštvu pogoje mirnega in boljšega življenja sedaj in v bodoče.

"Slov. Poročevalec".

Nova pota telesne vzgoje v Jugoslaviji

Po osvoboditvi je v novi Jugoslaviji nastopilo novo življenje. Obnavljamo porušene domove, gradimo šole, tovarne, železnice, dvigamo proizvodnjo z medsebojnim tekmovanjem, izobražujemo tudi one, ki tega dosedaj niso bili deležni, skrbimo za zdravje prav vseh državljanov ter dvigamo s tem delovni polet in obrambno moč države. Te naloge lahko izpolnimo samo zdravi, dela zmogni in zavedni državljani, pripravljeni ob vsakem času dati vse sile za napredek nas vseh in vsakega posameznika. Telesna vzgoja ali kot mi pravimo fizikultura ima prav cilj vzgojiti take ljudi, ki bodo sposobni izpolniti naloge, ki so pred nas postavljene tako v političnem, gospodarskem in kulturnem življenju.

Po teh smernicah smo začeli delati in danes lahko ugotovimo, da smo dosegli že vidne uspehe. Ljudska oblast nam nudi največjo pomoč. V našem petletnem planu je določeno 900 milijonov Din za gradnjo fizikulture in igrišč, fizikulture šol itd. Z gradnjami in pa z vzgojo dobrih strokovnih kadrov bomo dali pravilno podlago organizaciji, ki bo sposobna sprejeti fizikulture iz vrst kmetov, delavcev in delovne inteligence.

Danes ima Jugoslavija 1 Državni institut za fizikulturo, ki vzgaja visoko sposoben kader in 3 srednje fizikulture šole, kjer se vzgajajo učitelji fizikulture in vaditelji po fizikulture v vseh srednjih šolah. Ker je za veliko število fizikulture potrebnih tudi veliko vaditeljev, se vrše po republikah, okrajih in družtvih tečaj za vzgojo vodnikov in po petletnem planu

potrebujemo 10.000 fizikulture in strokovnjakov.

Mladina tvori jedro fizikulture organizacije in prevzema tudi vodilna mesta. Maršal Tito je mladini nakazoval pot z besedami:

"Prva naloga, ki jo morate izpolniti je učenje, druga fizikultura, tretja obnova!"

Kot se na mladinski progi Samac-Sarajevo in drugih delovnih akcijah za obnovo naše domovine in izpolnitev petletnega plana kujejo značaj in izpopolnjujejo strokovni kadri, tako je tudi fizikultura posvečena veliki pažnji. Poleg naporenega dela najde mladina še vedno čas za fizikulture udejstvovanje, kar pričajo množični nastopi in tekme in delovni uspehi. Dober fizikulturenik—dober graditelj domovine, to je njihovo geslo. Mladina se udejstvuje v fizikulturi tudi v šolah, družtvih in aktivih, kjer je s svojim delom vzgled vsem drugim.

Največji uspeh dosedanjega dela je bil veliki zvezni slet in parada v Beogradu 23. junija 1947, kjer se je nazorno pokazalo, kako je fizikultura tesno povezana z življenjem naroda. 15.000 fizikulturenikov iz cele države je manifestiralo mladostno silo in moč našega delovnega ljudstva. Nastopali so fizikultureniki mest, trgov in vasi, šol in tovarn, sindikatov in mladinske proge Samac-Sarajevo. Na mnogih manjših nastopih je na tisoče fizikulturenikov izražalo svojo zahvalnost našemu vrhovnemu vodstvu in maršalu Titu in pokazalo uspehe svoje fizikulturenega dela.

Osnovo našega dela predstavlja tekmovanje za fizikultureni znak, ki je najvišje odli-

(Dalje na 3. strani)

Proslava Cankarjevega rojstnega dne na Vrhniki

Vrhnika je 8. maja praznovala dvojen praznik. — Dan zmage in 72. obletnico rojstva Ivana Cankarja, vrhniškega rojaka, genialnega misleca in največjega slovenskega pisatelja. Iz Ljubljane je ta dan prišlo okrog 700 srednješolske mladine. Združeni srednješolski domovi so se do zadnjega udeležili zmage proslave, med njimi Dbor Ivana Cankarja in pevski zbor Cankarja pod vodstvom dirigenta Maksa Pirnika. Prišli so vsi, ki spoštujejo spomin velikega moža in ki se učijo iz njegovih nesmrtnih del. Prišli so, da se poklonijo njegovemu spominu.

Goste, ki so prišli s prvim jutranjim vlakom iz Ljubljane, je pričakala na stari železniški postaji vrhniška godba in pionirski odred "Ivana Cankarja". V širokem polkrogu se je mladina, vrhniško prebivalstvo in vojska zgrnila na Cankarjevem trgu okrog spomenika velikega moža. Če bi Cankar takrat samo za trenutek oživel, bi se razveselil te množice mladih ljudi in novega časa, v katerem živijo.

O dvojnem prazniku, ki ga je ta dan praznovala Vrhnika, je spregovoril pred spomenikom nekaj besed sekretar OF Vrhnika, tovariš Stane Volk, ki je obenem pozdravil tudi ljubljansko srednješolsko mladino. Med drugim je dejal, da je šle 72 let po rojstvu velikega moža, ki bi jih lahko še doživel, njegov hlapec Jernej našel pravico, ki jo je v Cankarjevem času zamenjkal. Šele danes doživlja naše ljudstvo tiste čase, o katerih je Cankar sanjal in katere je slutil, da morajo priti.

Za njim je v imenu garnizona Vrhnike govoril komisar kapetan Lacković o velikem pomenu drugega praznika — Dneva zmage. Mladina je med njegovim govorom navdušeno vzklikala. V imenu vrhniške mladine je pozdravil goste predstavnik mladine, dobrodošlico pa se je Vrhnicanom zahvalil zastopnik srednješolske mladine, ki se je nato v dolgem govoru orisal življenje in delo velikega slovenskega genija. Med posameznimi

govori sta izmenoma igrali partizanske koračnice mladinska železničarska godba iz Ljubljane in vrhniška godba.

Po končanem slavnostnem delu si je mladina ogledala Cankarjevo rojstno hišo na Klančcu in se povzpela tudi na hribček k Sv. Trojici, o katerem je Cankar pisal v svojih delih.

Ob 11. uri dopoldne so srednješolski priredili slavnostno akademijo petja, deklamacij in folklornih plesov, popoldne pa je pevski zbor "Ivana Cankarja" pod vodstvom dirigenta Maksa Pirnika imel samostojen koncert.

Za zaključek slavnostnega dne je dramatska skupina Zruženih srednješolskih domov postavila na oder Linhartovo veseloigro "Veseli dan ali Matiček se ženi". Vrhnici so vse posamezne prireditve številno obiskali in s tem dali priznanje ljubljanski srednješolski mladini — Cankarjevi mladini, ki se je resnično potrudila, da je dostojno proslavila rojstni dan in počastila spomin velikega vzornika in prijatelja mladine.

—("Vprašanja naših dni")

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(nadaljevanje)
Hiše za rastline

Iz česa bi zgradili streho nad poljem?

Ali iz stekla kakor v rastlinjaku?

Ne, steklo ni prikladno. Steklo je drago in povrhu še krhko in težko gradivo. Zgradiš streho, pa se razbije.

Treba je poiskati kako drugo snov, in sicer tako, ki bi bila prozorna ko steklo, trdna ko kovina, lahka ko papir, ki ne bi gorela v ognju in ki je voda ne bi zmečkala, ki se ne bi bala niti viharja niti vetra ne vročine ne mraza.

In povrhu mora biti tudi poceni, kajti potrebovali je bomo mnogo—potrebne bodo velike strehe.

Ali pa je mogoče izumiti snov s takimi čudežnimi svojstvi?

Učenjaki pravijo, da je mogoče.

V našem Agrofizikalnem inštitutu se bavijo z izumom prozorne pločevine, ki bi prepuščala poleg vidnih tudi nevidne, ultravioleto žarke.

Poglavitno pri tem je, doseči, da bi lahko to pločevino proizvajali v velikih količinah in da bi bila cenejša od stekla.

Ščasoma bodo ljudje iz take pločevine gradili poleg velikanskih prozornih streh nad polji in sadovnjaki tudi zaščitne pokrove za posamezne rastline. Tedaj bodo lahko gojili na severu najnežnejša drevesa—mandarine, limone, oranže—pod "steklenim zvonom," ki pa ne bo iz stekla, marveč iz neke nove prozorne tvarine.

Rastline se selijo na sever

Gradnja velikanskih streh nad polji je stvar bodočnosti. Sedaj je treba poiskati druge načine za razmaknitev mej, da bodo rastline lahko rasle tam, kjer jih doslej ni bilo—vedno više na severu.

En tak način je že davno znan: ustvarjanje novih vrst, ki so odporne zoper mraz.

Mičurin je že pred 40 leti vzgojil češnjo, ki je postala slavna po vsem svetu, ker prenese tudi 40 stopinj mraza. Leta 1898 so v Kanadi pozeble vse češnje. Le eni sami vrsti se ni zgodilo nič: "Mičurinovi plodородni." Sedaj so velikanske površine v Kanadi posejane s to Mičurinovo češnjo.

Sto in sto rastlin so pri nas in v drugih deželah že spravili ljudje iz njihovih običajnih bivališč dalje proti severu.

Krompir repa, koleraba in zelje že zrastejo za tečajnikom.

Ozimno rž pridelujejo v Hibernah na polotoku Koli, kjer prej ni nikdar rasla.

Redkvice se je doselila celo do Spitzbergov.

Pa še na drug način spremenjajo življenjske navade rastlin: na življenje v tujem podnebju jih pripravimo s tem, da jih damo najprej v šolo.

Pripravljalna šola za rastline

Misel, da bi dajali rastline v šolo, izvira od agronoma Lisenka. V šolo se sprejemajo rastline v svoji semenski starosti.

Šolsko poslopje (za semena pšenice) je navaden skedenj ali kašča. Učna sredstva in pritlikline so: kad z vodo, lopata, grablje, vedro, tehtnica, velnica, škroplilnica, poglavitno sredstvo pa je toplomer.

Priprava obstoji v tem, da damo semenom toploto ali hlad, temo ali svetlobo—kar jim je pač potrebno.

Ce na primer pripravljamo v šoli semena ozimne pšenice, jih hladimo s hladom od nič do dveh stopinj. Če hočemo, da bi začela kaliti, jih polivamo z vodo. Če nočemo, da bi se ogrela, jih razgrabimo in obračamo z lopato. Če pa jim postane preveč

hladno, jih spet zmečemo na kup in še pokrijemo z odejo iz jadravine.

Ko je priprava končana, pošljemo semena na polje.

In kaj se pokaže? Rastline, ki so prebile pripravo, se razvijajo hitreje od rastlin, ki niso bile v šoli. Pšenica prej požene v klasje. Bombaževca daje prej glavice.

To pa je silno važno.

V kratkem severnem poletju ne morejo južne rastline vzcveteti. Če pa jih prisilimo, da živijo hitreje, da se razvijajo hitreje, jim pomoremo, da uidejo zimi, da dozore, preden nastopi zima.

Na jugu ugonabljajo pšenico suša. Če spodbudemo pšenico v rasti, ji pomoremo, da uide suši, da požene v klasje, preden se posušijo tla. Tu včasih lahko odločijo trije, štirje dnevi.

Raznim rastlinam je potrebno različna priprava.

Bombaževcu manjka na severu toplote. Treba mu je dati prej, že v pripravljalni šoli, zadostno porcijo toplote.

Koruzi manjka spomladi na severu teme. Noči na severu so ji presvetle. Treba jo je hraniti v temi, dokler je tako rekoč še dojenček.

Vsaka rastlina mora dobiti svoj poseben pouk.

Ozimna pšenica ljubi zimo, zato jo tudi imenujemo ozimno. Sejemo jo vselej jeseni, da lahko vso zimo prebije pod snegom. Če jo posejemo spomladi, ne utegne dozoreti in poginiti v klasje.

Lisenko pa je dal ozimno pšenico v šolo in vse njene navade so se spremenile: ozimna pšenica se je spremenila v jaro, ki jo lahko sejemo spomladi. Taki pšenici ni potrebno zimsko spanje, kajti svojo porcijo hlada je dobila že v šoli.

Lisenkovo delo je že stopilo iz laboratorijev na kolhozna polja. Pri nas posejajo na tisoče hektarjev z "jaroviziranimi" semeni, to je s takimi semeni, ki so prebila pripravljalo šolo.

Bilo je že dosti primerov, da je dobra priprava rešila rastlino pred sušo na jugu in pred mrazom na severu.

Konec zgodbe o trdovratnem krompirju

Ameriški krompir ni hotel pri nas uspevati zato, ker so mu bili pomladni dnevi na severu predolg.

A s tem še ni bilo konec njegove zgodbe.

Da bi ga rešili, so sklenili skrajšati dan.

Na vrtu se lahko dan skrajša na preprost način.

Ob gredah položijo tir. Na tir postavijo hišice na kolesih. Ko hočejo napraviti noč, pomaknejo hišice nad grede. Ko hočejo napraviti dan, jih spet odmaknejo z gred nazaj.

Take "fotoperiodične hišice" sem imel priliko videti v Detškem selu na poskusni postaji Vseveznega inštituta za vzgojo rastlin.

Kratki dan je krompirju pomagal. "Fotoperiodična hišica" mu je omogočila, da živi pri nas v Leningradu prav tako življenje kakor v daljnem Čileju ali Peruju.

Prav tako skrajšujemo dan tudi za druge "južnjake," ki jim je potreben kratek dan.

Imamo pa tudi take rastline, za katere dneva ne smemo skrajšati, ampak ga moramo podaljšati. Podaljšati dan pa je težavneje kakor skrajšati, kajti sončno svetlobo tu ni mogoče nadomestiti s katero koli drugo svetlobo, ampak jo je treba nadomestiti z enakovredno svetlobo. A tudi to smo že dosegli. Imamo že take svetilke, katerih svetloba je zelo blizu sončni svetlobi.

(Dalje prihodnjič)

PRIMORSKE VESTI

Kako je na Goriškem

V Pevmji so se poročili Franc Zorzut iz Gorice in Justina Cibič z Oslavja, Emil Cibič z Oslavja, Anton Primožič iz Oslavja, Anton Primožič in Zaliha Cibič, oba z Oslavja. Mladim parom želijo Pevmci in Oslavci srečno zakonsko življenje.

V Sovodnjem je bil imenovan za podžupana Vilko Cotič, ki bo sicer podrejen županu iz Zagorja, vendar pa je ta ukrep razveseljiv predvsem zaradi tega, ker bomo imeli odslej opravka z domačinom, ki dobro pozna naše gospodarske razmere in ki govori slovensko materinščino.

Števerjanci se pripravljajo na slovesno odkritje spomenika padlim borcem, ki so žrtvovali svoja mlada življenja za lepšo bodočnost nas vseh.

V Podgori so nastopili pred nabito polno dvorano igralci dramske skupine podgorskega prosvetnega društva. Uprizori-li so znano češko delo "Kamela skozi uho šivanke". Ljudje so prišli iz Gorice in vseh bližnjih vasi. Navdušeni nad lepo igrjo, so se vračali na svoje domove.

Drobtinice

Italija zopet "velikodušno" deli drobtinice tržaškemu gospodarstvu, tržaškimi podjetniki, delavcem in nameščencem. Bedne in pičle bodo te drobtinice, ki bodo od časa do časa padale z mize beneških in genoveških veletrgovcev. Anglo-ameriška vojaška uprava v Trstu in italijanska vlada sta se namreč sporazumeli, da bodo trgovinske pogodbe, ki jih je sklenila Italija z različnimi državami, veljale odslej tudi za področje A tržaškega ozemlja. To se pravi, da je to ozemlje odslej v gospodarskem pogledu vezano na Rim. V Rimu bodo krojili in mrcvarili kontingente, ki naj pripadajo tržaškimi trgovcem. V Rimu bodo rezali kruh tržaškemu gospodarstvu. Preteklost pa nedvomno dokazuje, da je bil ta kruh za Trst zmerom mačehovski. Tržaškimi trgovcem ne preostane nič drugega, kakor da zaprosijo za kontingente v okviru celotnih kontingentov, ki bodo dovoljeni v Rimu raznim evropskim državam. De Gasperi je režim težji za tem, da bi si po raznih vijugavih kanalih pridobil pravico, predstavljati tržaško gospodarstvo pri raznih mednarodnih gospodarskih pogajanjih. Takšna gospodarska politika peha cono A Tržaškega ozemlja v odvisnost in propadanje. Čudna je igra usode, ko nas hočejo gnati pod gospodarski jarem države, ki je skozi 25 let mrcvarila Trst in sistematično dušila vsako gospodarsko pobudo. Sedaj se pa vprašajmo: Kaj je za gospodarsko in politično neodvisnostjo Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je zajamčena z mirovno pogodbo? Mar ni to drastično, brezobzirno kršenje njenih določb? Čas je že, da pridejo do besede resnični predstavniki tržaškega ljudstva in s pametno gospodarsko politiko obvarujejo Trst pred katastrofo, ki mu jo pripravlja anglo-ameriška vojaška uprava.

(SANS—Chicago.)

stvom v vsej svoji bedni, nečloveški goloti. Križeva pot je pripeljala slovenske pregnance celo do Stettina. Toda misel na rodni dom, vera v končno zmago pravice sta podirali tisoče kilometrov, ki so jih ločili od ljubljene slovenske zemlje. Tov. Tonej Umek in Nanzi Aicholcer sta zbirala po taboriščih pevce. Tov. Janko Ogrin je poveljeval v svojih pesmih domovino. V pregnanstvu se je rodila tudi uporniška misel. Sinovi pregnancev s tov. Gašperjem na čelu so kot partizani zgrabili za orožje in se spustili v borbo na življenje in smrt. Za vedno bo ostal koroškimi pregnancem v spominu sprejem mačehovske Avstrije v Beljaku. Danes ugotavljajo te žrtve fašizma na Slovenskem Koroškem, da komisija za preiskavo krivcev nasilne odselitve še sploh ni začela poslovati. Vsi krajevni krivci so še zmerom na svobodi. Sodelavcem zloglasnega Kaibitscha se ni nič zgodilo. Pregnancem trpinom še ni popravljena škoda. Da, celo to se je zgodilo, da niso te nesrečne žrtve fašizma še do danes postale pravni lastnik svojih posestev. Dogaja se celo, da pretijo nekaterim z zopetnim pregnanstvom. Zaman so vsi preizkusi zabrisati spomin na ta barbarski dogodek pred šestimi leti. 15. april pa bo ostal na vso Slovensko Koroško narodni praznik, ko bo vse ljudstvo proslavljalo spomin fašističnih žrtv. Koroški Slovenci nismo nikdar razglašali nobene narodne mržnje. Lahko pa po vsem tem, kar smo doživeli, zahtevamo od odločilnih krogov na Koroškem, da ravnajo z nami kot z enakopravnimi ljudstvom, ne pa kot z brezpravnimi sužnji.

NAŠA STVAR JE PRAVIČNA

Pod gornjim naslovom je "Slovenski Poročevalec" z dne 4. maja priobčil sledeči članek o pravičnih zahtevah koroških Slovencev za priključitev g FLR Jugoslaviji:

Na zasedanju namestnikov zunanjih ministrov v Londonu je jugoslovanska delegacija z dr. Alešem Beblerjem na čelu v imenu vlade FLRJ in s tem v imenu vseh narodov Jugoslavije predložila spomenico, ki navaja zahteve naše države v zvezi z mirovno pogodbo o Avstriji. Sef jugoslovanske delegacije je nato tudi ustno pred namestniki zunanjih ministrov pojasnil stališče Jugoslavije. Jugoslovanske zahteve so v glavnem dveh vrst — ozemeljske in gospodarske. Jugoslavija vztraja na zahtevi, da se ji priključi ozemlje Slovenske koroške ter zahteva od Avstrije vračilo vojne škode v znesku 150 milijonov dolarjev. Pri ozemeljskih zahtevah od Avstrije je Jugoslavija, da bi s svoje strani še enkrat poudarila svojo težnjo po sporazumni rešitvi vprašanja Slov. Koroške, v smislu zahtev namestnikov zunanjih ministrov, predložila nove predloge o bodoči jugoslovansko-avstrijski meji. Tak sklep, ki pušča izven Jugoslavije precejšen del slovenskega narodnega ozemlja z Ziljsko dolino in Beljakom, je sprejela jugoslovanska vlada zato, da bi še enkrat pokazala globoko željo po miru s sosedno državo Avstrijo in po mirni ureditvi vseh vprašanj sploh. Nova meja, ki pušča v Avstriji okoli 85.000 Gradiščanskih Hrvatov in Slovencev, Jugoslaviji pa daje okoli 45 tisoč Avstrijcev, seveda ne pomeni, da bi bile prvotne zahteve Jugoslavije neupravičene ali pretirane. Jugoslovanske zahteve so podprte z neizpod-

bitnimi dokazi, ki so znani vsemu svetu.

Eden najmočnejših argumentov je oborožena borba koroških Slovencev v protihitlerjevski vojni, prelita kri koroških partizanov, ki so padli, da bi koroški Slovenci lahko svobodno živeli v novi Jugoslaviji. To da nova Jugoslavija hoče s svoje strani storiti vse, da bi omogočila sporazumno rešitev v vprašanju Avstrije ter tako pri-sepevala svoj delež stvari miru. To je že druga velika žrtev, ki jo stvari miru Jugoslavija prispeva.

Kako da doslej še ni prišlo do rešitve problema koroških Slovencev, je točno označil dr. Bebler v svojem govoru pred namestniki zunanjih ministrov, ko je izjavil, da so "brez dvoma za to odgovorni tisti predstavniki tu zastopanih vlad, ki nasprotujejo pravičnim in popolnoma utemeljenim zahtevam jugoslovanskega zaveznika in podpirajo stremljenja Avstrije, ki so očitno s pangermanskim duhom." Dejstvo, da zapadne velesile tako trdovratno odklanjajo več kot upravičene zahteve Jugoslavije, nam govori o temni povezanosti interesov anglo-ameriških imperialistov in njihovih avstrijskih lakajev. Slabo zakrknane imperialistične želje v pogledu Avstrije zelo hrupno izraža nazadnjaški tisk, ki je v službi sovražnikov miru. Nagla sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo ni v interesu imperialistov, kajti potem bi morali umakniti svoje čete iz Avstrije, s čimer bi bila znatno oslabljena žarišča napadalnosti.

Imperialistična taktika je bila v odnosu do vprašanja koroških Slovencev vseskozi sovražna, zato ni čuda, da se jo v svoji praksi v celoti ohranili tudi avstrijski in koroški politiki. Avstrijska uradna politika hoče tudi sedaj v Londonu s prozornimi lažmi in brezprimernim hinavstvom zakriti krvave roke svojih nosilcev. Avstrijski zunanji minister Gruber pa kot agent wallstreetških magnatov v Londonu po zgledu svojih nacističnih prednikov predrzno vpilje, da so jugoslovanske zahteve "nezaslišane".

Koroških Slovencev in sploh jugoslovanskih narodov naj avstrijski zunanji minister v zvezi z "nezaslišanimi zahtevami" ne omenja. Koroške Slovence in vse jugoslovanske narode lahko avstrijski zunanji minister omenja le v zvezi z resničnimi nezaslišanimi krivicami in zločini, ki so jih Avstrija in Avstrijci prizadejali koroškim Slovencev, Jugoslaviji in narodom Jugoslavije. Samo v tej zvezi bi lahko dr. Gruber in avstrijski politiki omenjali jugoslovanske narode in koroške Slovence, ki jim očitajo "velezidajo" in še grozijo, da jih bodo postavili pred sodišče, brž ko bo Avstrija samostojna.

Slehnemu človeku, ki mu pravica in demokracija nista prazen zvok, pa je jasno, da danes v Londonu ne gre samo za priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji, za popravo hude večstoletne krivice, temveč tudi za to, ali bo potrjena protide-

mokratska in nacifašizma naklonjena avstrijska politika ali pa bo obsojena kot imperialistična in pustolovska politika, ki ruši mir med narodi. Za to in predvsem za to gre.

NOVA POTA TELESNE VZGOJE V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje z 2. strani)

kovanje, ki si ga pribori posameznik. Za izpolnitev norm iz raznih panog fizikulture je potrebna tesno in vztrajno delo, ki izgradi posameznika ne samo v fizikulturi ampak ves njegov značaj.

Poleg tekmovalj v raznih panogah, kjer zaznamujemo vidne uspehe in se je tudi v tem pogledu naš uspeh v svetu dvignil, se vrše tudi množstvena tekmovalja v višeboljih, kjer ne more doseči uspeh samo posameznik, temveč samo celota. Tekmovalje vaških, industrijskih in šolskih aktivov pripomoremo k poglobitvi fizikulture dela na vasi, tovarnah in solah.

Prireditve, ki imajo že tradicionalen značaj, so pomladanski in jesenski cross, smučarske, plavalne in kolesarske množične tekme, dan plavanja, dan smučanja, lahkoatletski dan na vasi, fizikulturni dan, to so množične prireditve, ki združujejo

največje število fizikulturnikov in vključujejo vedno nove in nove množice v fizikulturo. Tivota štafeta, ki se vrši ob priliki rojstnega dneva maršala Tita iz vseh krajev naše države in na kateri je letos sodelovalo 90.000 tekačev iz vseh slojev naroda, je pretekla 17.000 km pod najtežjimi okolnostmi, preko morja, rek, gora in mest, je manifestacija udanosti našemu najvišjemu vodji.

V fizikulturi se v novi Jugoslaviji udeležujejo tako kmetje kot delavci, obrtniki, študentje in uradniki, ne glede na starost, spol in poklic, ker so spoznali, da jim je to potreba in korist, ljudska oblast pa daje vse možnosti za razvoj in uspehe, ki jih dejansko tudi dosegamo.

Vazzaz Jelica.
(SANS—Chicago)

AMERICA'S SECURITY LOAN
BUY BONDS TODAY!

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite: ENdicott 0718

DRUGA IZDAJA
ENGLISH - SLOVENE
DICTIONARY
(Angleško-slovenski besednjak)
Naročite pri:
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati
Enakopravnost
Zanimivo in podučno čtivo
priljubljene povesti
TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.
Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.
Njegov naslov je
DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.: vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Nič se ne bojte, oko bo zdravo. — Zdravnik ga je potrepal pa ramenu, mu vtaknil v roko kosček papirja in Grigorija na rahlo potisnil na hodnik. Zavihal si je rokave in se pripravil za operacijo.

Po dolgem pošiljanju sem pa tja je Grigorij prišel v bolnišniški vlak. Ves dan je ležal in se naslajal nad mirom. Zastarel, pritlikav parni strojček je naprezal zadnje sile in vlekel dolgo kačo voz. Bližala se je Moskva.

Pripeljali so se ponoči. Huje ranjene so odnašali na nosilih; tiste, ki so lahko hodili brez tuje pomoči, so odšli po popisu na peron. Zdravnik, ki je spremljal vlak, je poklical po spisku Grigorija, ga pokazal sestri usmiljenki in dejal:

— Očesno zdravilišče doktorja Snegireva! Kolpačnaja ulica.

— Imate svoje stvari s seboj? — je vprašala sestra.

— Kakšne stvari pa naj ima kozak? Tole torbo pa plašč.

— No, pojdite.

Odšla je, si popravila lase pod avbo, šumela z obleko. Grigorij je krenil za njo in opotekavo koračil. Odpeljala sta se z izvoščkom. Trušček velikega mesta, preden zaspi, zvonjenje cestne železnice, modro se prelivajoča svetloba električnih luči, vse to je Grigorija dušilo. Sedel je naslonjen na naslon v lahki kočiji, željno opazoval navkljub noči polne ceste ljudi in tako čudno se mu je zdelo, ko je čutil ob sebi vznemirljivo toplino ženskega telesa. V Moskvi je bilo otipljivo čutiti jesen: po drevju ob širokih cestah je ob luči svetilk motno rumeno odsevalo listje, noč je dihala grizljiv hlad, plošče po hodnikih so se mokro svetile in zvezde na jasnem nebu so bile jesensko svetle in mrzle. Iz središča so se odpeljali v samotno ulico. Konjska kopita so udarjala po kamnu, na visokem kozlu se je premetaval izvošček, oblečen v moder plašč, podoban duhovskemu; s konci vajeti je opletal klapouho mrho. Nekje izven mesta so piskali parni stroji. "Morebiti bo zdajle kateri odpeljal proti Domu?" — je pomislil Grigorij in se zdrzil pod gostimi bodljaji domotožja.

— Ne dremljete? — je vprašala sestra.

— Ne.

— Kmalu bomo tam.

POCENI SE PRODA

Chincilla Pedigree Rabbits (Zajci). — Zajci so registrirani. Kdor se zanima, naj pride na 1003 E. 66 PLACE

Zastopniki
"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REDwood 4457

Za newburisko okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

— Melehov, pridite, da vam pregledamo oči, — je rekla z nizkim prsnim glasom, se umaknila Grigoriju in ga pustila na hodnik.

22

Na jugozahodnem bojišču je v ševljskem okrožju armadno poveljništvo sklenilo z veličastnim konjeniškim naskokom predreti nasprotnikovo bojno črto in mu priti za hrbet z velikim konjeniškim oddelkom, čigar naloga bi bila pojezditi vzdolž bojišča, razrušiti stopoma prometne zveze in razbiti nasprotnikove odrede z nepričakovanimi napadi. Poveljništvo je stavilo veliko upanje na uspešno uresničenje tega načrta; znatno množino konjenice so pritegnili v omenjeno okrožje; med drugimi konjeniški polki je bil predstavljen na ta predel tudi konjski polk, v katerem je služil stotnik Listnickij. Napad bi se bil moral izvesti osemindvajsetega avgusta, toda zavoljo dežja so ga prestavili na devetindvajseti avgust.

Od jutra je bila na velikanskem vežbališču urejena divizija in se pripravljala na naskok. Kakih osem vrst vstran je na desnem krilu pehota izvedla navidezen naskok in pritegnila nasprotnikov ogenj; v zlagani smeri so krenili tudi oddelki neke konjeniške divizije.

Sprejeli, da kamor so dosegle oči, ni bilo videti sovražnika. Približno v razdalji ene vrste od svoje stotnije je Listnickij videl opuščene črne nasipe okopov, za njimi so se rjavela žita in je sivala jutranja megla, razpihana od vetra.

Naključilo se je tako, da je nasprotnikovo poveljništvo bodisi zvedelo za pripravljajoči se naskok, bodisi ga zaslučilo, kajti v noči na devetindvajseti avgust se je sovražna vojska umaknila iz okopov in odšla kakih šest vrst. Zapustila je zaseke s strojnimi, ki so res na vsem odseku vznemirjale našo nasproti sebi stoječo pehoto.

Visoko nekje za grmadastimi oblaki je sijalo vzhajajoče sonce, vso dolino pa je zalivala slivastožolta megla. Izdano je bilo povelje za naskok, polki so se premaknili. Številni tisoči konjskih kopit so razširjali zamolklo grmenje, podobno podzemeljskemu. Listnickij je pridrževal svojega iskrega konja in mu ni pustil, da bi zdrvel v galop. Kako poldrugo vrsto razdalje je že imel za seboj. Ravni črti naskakujočih se je primaknilo žitno polje. Visoko žito, segajoče čez pas, vse prepleteno z močnim slakom in travo, je do skrajnosti oteževalo konjem tek. Pred njimi se je vsepovsod pozibavala rjavkasta ščet žita, za njimi pa je ležalo povaljano in zmežgano od kopit. Pri četrti vrsti so se začeli konji spotikati, se na vso moč znojiti, sovražnika pa še ni bilo nikjer. Listnickij se je ozrl na stotniškega poveljnika: na poroč-

nikovem obrazu je bilo strašno razočaranje...

Šest vrst nedopovedljivo napornega dirja je izžepala živim moči, da so nekatere pod jezdec padale, vzdržljivejše pa so opotekale in zbiralale zadnje sile. Zda pa so zaškrebale avstrijske strojnice, enakomerno so zapokale salve... morilni ogenj je pokosil sprednje vrste. Prvi so se ustavili ulani in se zasukali nazaj, kozaški polk se je zmedel; ko jih je zajel preplah in so brezglavo začeli bežati, so jih obsipali kakor s prašilci s strojnimi dežjem in jih obstreljevali s topovi. Po razsežnosti velikanski naskok se je zavoljo zločinske malomarnosti višjega poveljstva končal s popolnim razsulum. Nekateri polki so zgubili pol človeškega in konjskega sestava; v polku Listnickega je bilo okoli štiri sto ubitih in ranjenih prostakov in šestnajst častnikov.

Pod Listnickim je bil ubit konj, on sam je dobil dve rani: v glavo in v nogo. Narednik Čebotarev je skočil s konja, pograbil Listnickega, ga naložil v sedlo in odjezdil. Načelnik divizijskega poveljstva, polkovnik glavne poveljstva Golovačev, je napravil nekaj hipnih posnetkov naskoka in jih potem pokazal častnikom. Ranjeni stotnik Červakov ga je prvi udaril s pestjo po obrazu in zaihtel. Pritekli so kozaki, raztrgali Golovačeva, se dolgo norčevali iz trupla in ga vrgli v obcestni jarek, v smeti. Tako se je končal ta naskok, bleščeč od sramote.

Iz varšavske bolnišnice je Listnickij sporočil očetu, da bo prišel po ozdravljenju k njemu v Jagodnjo, na bolniški dopust. Ko je starček dobil pismo, se je zaprl v svojo sobo in prišel iz nje drugi dan mraven ko noč. Zaukazal je Nikitiču, naj zapreže dirkača v koleselj, pozatrkoval in se odpeljal v Vešensko. Sinu je brzojavno nakazal štiri sto rubljev in poslal kratko pismo.

"Ne kaže mi drugega, kakor da se veselim, da si, dragi moj sinko, doživel ognjeni krst. Plemenito poslanstvo je biti tam, ne pa na dvoru. Preveč si pošten in prepameten za to, da bi mogel mirne vesti klečeplaziti. Te lastnosti ni imel še nihče v naši rodovini. Zaradi tega je padel že tvoj ded v nemilost in čakal na smrt v Jagodnem, ne da bi upal in ne da bi pričakoval vladarjeve milosti. Bodi zdrav, Zenja, pozdravi se. Samo tebe imam na tem svetu.

Redna mesečna seja
direktorija
Slovenskega društ. doma
na Recher Ave.

se vrši
VSAKO TRETJO SREDO
V MESECU

Vabi se direktorje na polnoštevilno udeležbo.

J. ROTTER, tajnik.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

zapomni si. Teta te pozdravlja, ona je zdrava, o sebi pa ne morem nič pisati, saj veš, kako živim. Kaj pa se kaj dogaja tam na bojišču? Mar res ni več nobenega razsodnega človeka? Ne verjamem časopisnim poročilom — lažniva so skoz in skoz, vem iz primerov prejšnjih let. Ali bomo res, Jevgenij, zgubili vojsko?

Zelo nestrpno te pričakujem doma!"

Stari Listnickij resnično ni imel kaj pisati o svojem življenju; vleklo se je po starem enakomerno, neizpremenjeno, samo delavskim močem so se dvignile cene in občutiti je bilo pomanjkanje alkohola. Gospod je pil pogosteje, postal je razdražljivejši in zadirnejši. Nekeč je poklical Aksinjo ob ne navadni uri in dejal:

(Dalje priloženo)

VIKTOR AVBELJ

predsednik Kontrolne komisije pri vladi LRS

Tovariš Viktor Avbelj, s partizanskim imenom Rudi, — se je rodil leta 1914 v Prevojah pri Kamniku v družini malega kmeta. Po končani srednji šoli v Ljubljani je prevzel službo knjigovodje v mlekarški zadrugi v Prevojah, obenem pa je na ljubljanski univerzi študiral pravo.

Tovariš Viktor Avbelj-Rudi je znan že iz stare Jugoslavije kot bорец za demokratične pra-

vice delovnega ljudstva, po okupaciji pa je bil med prvimi organizatorji Osvobodilne fronte v Ljubljani. Jeseni leta 1941 ga je vodstvo OF poslalo v Novo mesto, kjer je izvrševal težko in odgovorno dolžnost sekretarja okrožnega odbora OF za Novo mesto. Do spomladi leta 1942 je delal ilegalno, potem pa je šel med partizane, kjer je kmalu postal komisar brigade Matije Gubca I. operativne cone, nato pa politkomisar divizije. Januarja 1944 je kot pomočnik politkomisarja Glavnega štaba NOV in POS vodil glavni pohod XIV. divizije na Štajersko. Poleti 1944 je bil imenovan za politkomisarja IX. korpusa NOV, ki ga je vodil v vseh težkih borbah na Primorskem. Spomladi leta 1945 je z IX. korpusom v sestavi IV. jugoslovanske armade sodeloval pri zmagovalnem pohodu naše vojske, ki je osvobodila vso Julijsko krajino s Trstom. Zaradi njegovih zaslug v teh borbah ga je maršal Tito pohvalil v izrednem dnevnem povelju. Tovariš Avbelj je zaradi svojih vojaških sposobnosti dosegel čin polkovnika. Za zasluge v osvobodilni borbi in za osebo hrabrost je bil odlikovan s Partizansko zvezdo I. stopnje, z Redom za narod II. stopnje in z redom hrabrosti.

Po osvoboditvi je bil tov. Av-

FORNEZI

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat. CHESTER HEATING CO., 1193 Addison Rd., EN 0487 Govorimo slovensko

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES

Edwardsburg, Michigan The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests. Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE Dominic Krasovec, Prop. Phone 9126F5 P. O. Edwardsburg, Mich.

belj organizacijske sekretar Izvršnega odbora OF, novembra meseca leta 1946 pa je bil postavljen za javnega tožilca LR Slovenije. Sedaj je imenovan za predsednika Kontrolne komisije pri vladi LRS.

(SANS—Chicago)

NUJNO RABIMO

stanovanje s 5 ali 6 sobami; v družini so mož, žena, mati in dobro vzgojen otrok. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče

HE 3259

BRIVNICO

popolnoma opremljeno se odda v najem. Izvrsten prostor za urnega brivca. Prostor je na razpolago radi smrti bivšega brivca. Vpraša se na 15602 HOLMES AVE. ali pokličite PO 0731

NUJNO POTREBUJEMO

hišo za eno ali dve družini v bližini E. 185 St. ali v fari sv. Jeronima. Kdor ima za prodati, naj pokliče

IV 7646

STENOGRAFINJA

za lahka dela v pisarni. Stalni delo. Tedenska plača. — 5 dni tedensko.

WAGNER BAKING CORP.
910 E. 70 St.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

JUGOSLOVANSKE POŠTNE ZNAMKE

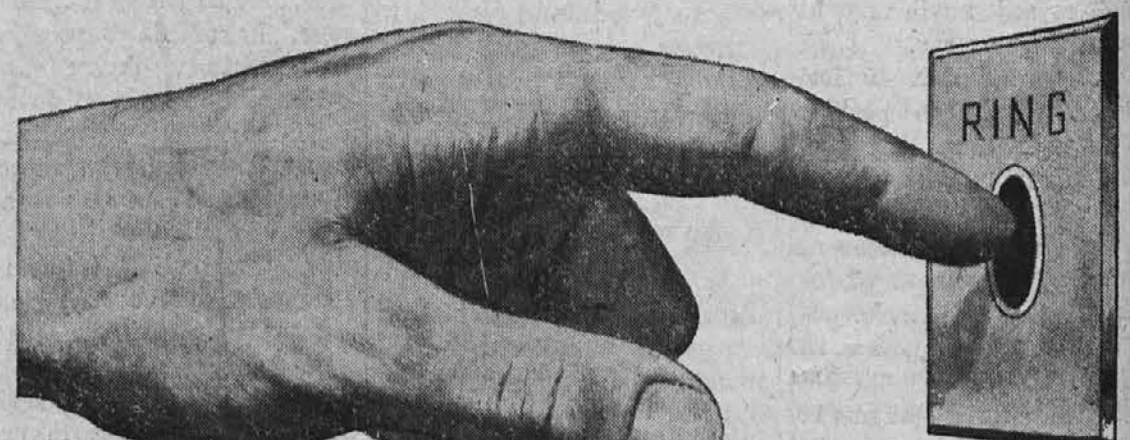
dobite pri
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALE KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

A. Malnar
Cementna dela
1001 E. 74 St.
EN 4871

It's for you!

SOMETIME in the very near future, a finger will press your doorbell.

The ring will be for you, in more than one sense of the word.

For the doorbell ringer will be a volunteer representative of the U.S. Treasury, aiding the Security Drive to increase automatic buying of U.S. Security Bonds.

For your future, for your security, he will urge you to sign up for one of the two painless, easy, and systematic plans for putting part of your income—regularly—into U.S. Security Bonds.

One is the Payroll Savings Plan, for people on wages or salary. The other is the Bond-A-Month Plan, for those not on payrolls but who have a checking account in a bank.

In all fairness to yourself, you should welcome this man... and listen to him well. He is offering you peace of mind—the peace of mind that can only come from regular saving for the needs and wants of the future.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.